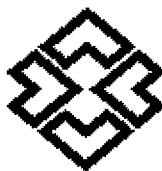

4919.

پژوهشده ساختمان و مسکن

پایان نامه کارشناسی ارشد
مهندسی عمران - گرایش مهندسی زلزله

موضوع

طرح و تحلیل چلیک ها با استفاده از شبکه های عصبی

استاد راهنما

آقای دکتر علی کاوه

دانشجو

بهنام صابری مرادیان

۱۳۸۲ / ۰۱ / ۲۰۱

جمهوری اسلامی ایران

۱۳۸۲ / ۰۱ / ۲۰۱

۹۹۱۹۰

تاییدیه هیات داوران

آقای بهنام صابری مرادیان پایان نامه کارشناسی ارشد ۶ واحدی خود را با عنوان « طرح و تحلیل چلیک ها با استفاده از شبکه های عصبی » که در تاریخ ۱۳۸۲ / ۱۱ / ۲۸ ارایه کردند. اعضای هیات داوران نسخه نهایی این پایان نامه را از نظر فرم و محتوی تایید و پذیرش آنرا برای تکمیل درجه کارشناسی ارشد رشته مهندسی عمران با گرایش مهندسی زلزله پیشنهاد می کنند.

اعضای هیات داوران	نام و نام خانوادگی	امضا
۱- استاد راهنمای	آقای دکتر علی کاوه	
۲- استاد مشاور	
۳- استادان متخصص خارجی حائلی	آقای دکتر حمرانی	
۴- مدیر گروه (یا نماینده گروه تخصصی):	آقای دکتر طارق حصی	

۹۹۱۹۵

کلیه حقوق این اثر اعم از چاپ، تکثیر، نسخه برداری، ترجمه و اقتباس برای پژوهشکده ساختمان و مسکن محفوظ می‌باشد.

تقدیم به :

همسر عزیزم که با صبر و فداکاری خویش مرا در این راه
یاری نمود.

تشکر و قدردانی:

از زحمات استاد فرزانه جناب آقای پروفسور علی کاوه که در تهییه این پایان نامه از راهنماییهای گرانمایه ایشان بهره بردم؛ تشکر مینمایم.

همچنین از کلیه زحمات آموزش پژوهشکده ساختمان و مسکن بخصوص سرکار خانم‌ها بصیری و بهاریان کمال تشکر را دارم.

چکیده

شیکه عصبی مصنوعی از روی شبکه عصبی طبیعی موجودات زنده به گونه‌ای مدلسازی شده است که تا حدودی خواص شبکه عصبی طبیعی را داشته باشد. شبکه‌های عصبی مصنوعی بعنوان یکی از سیستمهای دینامیکی هوشمند شناخته می‌شوند.

علت کاربرد شبکه عصبی مصنوعی در مسائل مرتبط با مهندسی عمران حل مسائلی است که یا دارای روابط ریاضی مشخصی برای حل مساله نمی‌باشند یا تحلیل آنها زمانبر و طولانی است.

هدف این پایان نامه ایجاد یک پیوند عمیق و دقیق بین روش‌های معمول در آنالیز و طراحی سازه‌های فضاسازی و کاربرد شبکه‌های عصبی مصنوعی می‌باشد. در این تحقیق، پیش‌بینی رفتار سازه‌های چلیکی تک‌لایه و دو‌لایه در تحلیل خطی دینامیکی با الگوریتم‌های مختلف شبکه عصبی مد نظر قرار گرفت و ملاحظه شد که نتایج حاصل از این روش بسیار دقیق و در بعضی حالات معادل حل دقیق مدل‌ها می‌باشد. همچنین ملاحظه شد که در پردازش اطلاعات هر مقدار پراکندگی بین زوچهای ورودی و خروجی کمتر باشد، پاسخ شبکه بسیار دقیق‌تر خواهد بود. در چنین حالاتی بکار بردن لاشهای پنهان و افزایش تعداد المانهای پردازشگر سبب بهبود فرآیند یادگیری و تعییم پذیری شبکه می‌شود.

کلید واژه

شبکه عصبی مصنوعی - سازه‌های فضاسازی - چلیک تک‌لایه - چلیک دو‌لایه - تحلیل خطی دینامیکی

فهرست

عنوان	صفحه
-------	------

فصل اول

سازه های فضای کار و تاشه پردازی آنها	۱
۱- تعریف	۲
۲- انواع مختلف سازه های فضای کار	۳
الف) شبکه ها	۳
ب) شبکه های دو لایه	۴
ج) شبکه های مختلط	۴
د) چلیک ها	۵
ه) گند ها	۶
و) انواع دیگر سازه های فضای کار	۶
۳- سیستم های فضای کار	۷
سیستم اتصال گوی سان	۷
۴- نکاتی پیرامون سازه های فضای کار	۹
۵- تاشه پردازی سازه های فضای کار	۱۱
۱-۵- مقدمه	۱۱
۲-۵- جبر فرمکسها	۱۲
۳-۵- یک فرمکس چیست	۱۳
۴-۵- برخی از توابع فرمکس ها	۱۶
۵-۵- توابعی که امکان انجام شدن چندین عمل را می دهند	۲۰
۶-۵- چندین تابع فرمکس دیگر	۲۱

فصل دوم

معرفی شبکه های عصبی مصنوعی	۲۴
۱- مقدمه	۲۵
۲- تاریخچه شبکه های عصبی و روند توسعه آنها	۲۵
۳- کلیات شبکه های عصبی مصنوعی	۲۶

۲۸	۴- کاربردهای شبکه های عصبی مصنوعی
۲۸	۴-۱- تشخیص الگو
۲۸	۴-۲- تعریف تابع
۲۸	۴-۳- شناسایی سیستم
۲۹	۵- قابلیت و خصوصیات شبکه های عصبی مصنوعی
۲۹	۵-۱- قابلیت یادگیری
۲۹	۵-۲- پردازش اطلاعات به صورت مصنوعی
۳۰	۵-۳- قابلیت تعمیم پذیری
۳۰	۵-۴- قابلیت پردازش موازی
۳۰	۵-۵- مقاوم بودن
۳۰	۶- مراحل استفاده از شبکه عصبی مصنوعی
۳۰	۶-۱- مرحله آموزش
۳۰	۶-۲- مرحله بازخوانی و به یادآوری شبکه
۳۱	۷- روش‌های کلی آموزش شبکه های عصبی مصنوعی
۳۱	۷-۱- آموزش نظارت شده
۳۱	۷-۱-۱- روش غیر همزمان
۳۱	۷-۱-۲- روش همزمان
۳۱	۷-۲- آموزش نظارت شده
۳۲	۷-۳- آموزش تقویت شده
۳۲	۸- نگرشی کلی بر آموزش شبکه
۳۴	۹- قوانین آموزش
۳۹	۱۰- توابع فعالیت
۳۹	۱۰-۱- تابع فعالیت همانی
۳۹	۱۰-۲- تابع فعالیت پله باینری
۳۹	۱۰-۳- تابع فعالیت پله دو قطبی
۴۰	۱۰-۴- تابع فعالیت آستانه
۴۰	۱۰-۵- تابع فعالیت خطی چند تکه
۴۰	۱۰-۶- تابع فعالیت سیگموئید

۴۰	۷-۱۰-تابع فعالیت تائزانت هیپر بولیک
۴۱	۸-۱۰-تابع فعالیت پایه شعاعی (RBF)
۴۱	۱۱-معماریهای مختلف شبکه های عصبی چند لایه
۴۱	۱-۱۱-شبکه های پیشخور تک لایه
۴۲	۲-۱۱-شبکه های پیشخور چند لایه
۴۲	۳-۱۱-شبکه های برگشتی
۴۳	۴-۱۱-ساختار شبکه ای
۴۳	۱۲-شبکه عصبی پرسپترون
۴۴	۱-۱۲-شبکه عصبی پرسپترون ساده
۴۴	۱-۱-۱۲-بایاس و آستانه تحریک
۴۵	۲-۱۲-شبکه عصبی پرسپترون تک لایه
۴۵	۳-۱۲-شبکه عصبی پرسپترون چند لایه
۴۶	۱۳-شبکه عصبی مصنوعی شعاعی
۴۷	۱-۱۳-درون یابی دقیق
۴۸	۲-۱۳-تعیین وزنهای سیناپسی
۴۸	۳-۱۳-توابع پایه شعاعی
۵۰	۴-۱۳-شبکه های تابع پایه شعاعی
۵۱	۵-۱۳-بهبود شبکه های RBF
۵۱	۶-۱۳-یافتن اوزان خروجی
۵۲	۷-۱۳-آموزش شبکه های RBF
۵۲	۸-۱۳-مقایسه شبکه های RBF و MLP
۵۳	۱۴-الگوریتم پس انتشار خطأ
۵۴	۱-۱۴-مرحله رفت
۵۴	۲-۱۴-مرحله بازگشت و اصلاح وزنهای اتصال
۵۷	۳-۱۴-تکرار محاسبات
۵۸	۱۵-نکاتی راجع به استفاده از الگوریتم پس انتشار خطأ
۵۸	۱-۱۵-نحوه دادن ورودیها در الگوریتم پس انتشار خطأ
۵۸	۲-۱۵-تهیه اطلاعات ورودی برای آموزش شبکه

۵۸	۱۵-۳- انتخاب تابع فعالیت در الگوریتم پس انتشار خطای
۵۹	۱۵-۴- خصوصیات وزنهای فرض شده در الگوریتم پس انتشار خطای
۵۹	۱۵-۵- مومنتوم
۶۰	۱۶- محدودیتهای الگوریتم BP
۶۱	۱۶-۱- نرخ یادگیری در الگوریتم BP
۶۲	۱۷- اخطارها
۶۲	۱۷-۱- ناتوانی شبکه
۶۳	۱۷-۲- کمینه محلی
۶۳	۱۷-۳- روش‌های اصلاح کمینه محلی
۶۴	۱۷-۴- اندازه گام
۶۴	۱۷-۵- ناپایداری موقتی
۶۴	۱۸- سنجش میزان یادگیری و عملکرد شبکه
۶۵	۱۸-۱- جذر میانگین مربع خطاهای
۶۶	۱۸-۲- ضریب همبستگی بین خروجیهای حقیقی و دلخواه
۶۷	۱۸-۳- میانگین خطای نسبی بین خروجیهای حقیقی و دلخواه

فصل سوم

۶۹	تاشه پردازی، تحلیل و طراحی سازه
۷۰	۱- مشخصات کلی در نظر گرفته شده برای سازه‌های مورد بررسی
۷۱	۲- تашه پردازی سازه‌های چلیکی با استفاده از برنامه فرمین
۷۳	۳- تبدیل تاشه به اطلاعات ورودی SAP2000
۷۵	۴- مشخصات هندسی المانها
۷۶	۵- بار گذاری سازه‌های فضاکار
۸۱	۶- مدل کردن جرم
۸۱	۷- ترکیبات بار گذاری
۸۱	۸- تحلیل سازه
۸۱	۹- طراحی سازه
۸۲	۱۰- عملیات تکرار تحلیل و طراحی
۸۲	۱۱- استخراج نتایج

۸۸	۱۲- دسته بندی اطلاعات
۹۰	۱۳- مختصری در مورد نرم افزار Neural Works
۹۱	۱۴- ساخت شبکه عصبی
۹۵	۱۵- فایل اطلاعات ورودی
۹۶	۱۶- آموزش و آزمایش شبکه
۹۸	۱۷- منوهای دیگر

فصل چهارم

۱۰۰	آموزش شبکه های عصبی
۱۰۱	۱- مقدمه
۱۰۱	۲- شبکه های عصبی مصنوعی در پیش بینی نیروی محوری چلیکها
۱۰۱	۲-۱- هدف، مشخصات و مفروضات
۱۰۱	۲-۲- تولید زوجهای اطلاعاتی
	۲-۳- معناری شبکه های عصبی در پیش بینی نیروی محوری چلیکها
۱۰۲	
۱۰۴	۴- بررسی نتایج
۱۱۰	۳- شبکه های عصبی مصنوعی در پیش بینی پریود ارتعاش آزاد چلیکها
۱۱۰	۳-۱- هدف، مشخصات و مفروضات
۱۱۰	۳-۲- تولید زوجهای اطلاعاتی
	۳-۳- معناری شبکه های عصبی در پیش بینی پریود ارتعاش آزاد چلیکها
۱۱۰	
۱۱۴	۴- بررسی نتایج
۱۱۷	۴- شبکه های عصبی مصنوعی برای طراحی المانهای سازه های چلیکی
۱۱۷	۴-۱- هدف، مشخصات و مفروضات
۱۱۷	۴-۲- تولید زوجهای اطلاعاتی
	۴-۳- معناری شبکه های عصبی در پیش بینی مقاطع المانها
۱۱۸	
۱۲۲	۴- بررسی نتایج
۱۲۶	۵- شبکه عصبی مصنوعی برای پردازش وزن سازه های چلیکی

۱۲۶	۱-۵-هدف، مشخصات و مفروضات
۱۲۷	۲-۵-تولید زوجهای اطلاعاتی
۱۲۷	۳-۵-معماری شبکه‌های عصبی در پیش‌بینی وزن سازه
۱۳۰	۴-۵-بررسی نتایج
	فصل پنجم
۱۳۴	نتیجه گیری و پیشنهادات
۱۳۵	۱-نتیجه گیری
۱۳۵	۱-۱-مقدمه
۱۳۶	۱-۲-پردازش نیروی محوری المانها
۱۳۶	۱-۳-پردازش پریود ارتعاش آزاد
۱۳۷	۱-۴-پردازش سطح مقطع المانها
۱۳۸	۱-۵-پردازش حاصل از وزن سازه
۱۳۹	۲-پیشنهادات برای مطالعات آتی
۱۴۱	منابع و مراجع

فهرست جداول

صفحه	عنوان
76	جدول ۱-۳-مشخصات هندسی و مکانیکی لوله ها
78	جدول ۲-۳-بار برف وارد بر چلیک تک لا یه
79	جدول ۳-۳-بار برف وارد بر چلیک دو لا یه
79	جدول ۴-۱-نتایج آموزش و آزمایش نیروی محوری المانها
103	برای چلیک تک لا یه با الگوریتم BP
103	جدول ۴-۲-نتایج آموزش و آزمایش نیروی محوری المانها برای چلیک دو لا یه با الگوریتم BP
104	جدول ۴-۳-نتایج آموزش و آزمایش نیروی محوری المانها برای چلیک تک لا یه با الگوریتم RBF
104	جدول ۴-۴-نتایج آموزش و آزمایش نیروی محوری المانها برای چلیک دو لا یه با الگوریتم RBF
105	جدول ۴-۵-شبکه های با کمترین خطای
107	جدول ۴-۶-نتایج آزمایش شبکه a1B119
108	جدول ۴-۷-نتایج آزمایش شبکه a1R2009
112	جدول ۴-۸-نتایج آموزش و آزمایش پریود ارتعاش آزاد چلیک تک لا یه با الگوریتم BP
112	جدول ۴-۹-نتایج آموزش و آزمایش پریود ارتعاش آزاد چلیک دو لا یه با الگوریتم BP
113	جدول ۴-۱۰-نتایج آموزش و آزمایش پریود ارتعاش آزاد چلیک تک لا یه با الگوریتم RBF
113	جدول ۴-۱۱-نتایج آموزش و آزمایش پریود ارتعاش آزاد چلیک دو لا یه با الگوریتم RBF
114	جدول ۴-۱۲-شبکه های با کمترین خطای
116	جدول ۴-۱۳-نتایج آزمایش شبکه p1Bp642s
116	جدول ۴-۱۴-نتایج آزمایش شبکه p1R10010s

١٢٠	جدول ٤-١٥- نتایج آموزش و آزمایش سطح مقطع المانها در چلیک تک لا یه با الگوریتم BP
١٢٠	جدول ٤-١٦- نتایج آموزش و آزمایش سطح مقطع المانها در چلیک دو لایه با الگوریتم BP
١٢١	جدول ٤-١٧- نتایج آموزش و آزمایش سطح مقطع المانها در چلیک تک لا یه با الگوریتم RBF
١٢١	جدول ٤-١٨- نتایج آموزش و آزمایش سطح مقطع المانها در چلیک دو لایه با الگوریتم RBF
١٢٢	جدول ٤-١٩- شبکه های با کمترین خطای
١٢٤	جدول ٤-٢٠- نتایج آزمایش شبکه s1B75
١٢٥	جدول ٤-٢١- نتایج آزمایش شبکه s1R2507
١٢٨	جدول ٤-٢٢- معماری و نتایج آموزش و آزمایش وزن سازه در چلیک تک لا یه با الگوریتم BP
١٢٩	جدول ٤-٢٣- معماری و نتایج آموزش و آزمایش وزن سازه در چلیک دولایه با الگوریتم BP
١٢٩	جدول ٤-٢٤- معماری و نتایج آموزش و آزمایش وزن سازه در چلیک تک لا یه با الگوریتم RBF
١٣٠	جدول ٤-٢٥- معماری و نتایج آموزش و آزمایش وزن سازه در چلیک دولایه با الگوریتم RBF
١٣١	جدول ٤-٢٦- شبکه های با کمترین خطای
١٣٢	جدول ٤-٢٧- نتایج آزمایش شبکه w1Bp52t
١٣٣	جدول ٤-٢٨- نتایج آزمایش شبکه w1R306

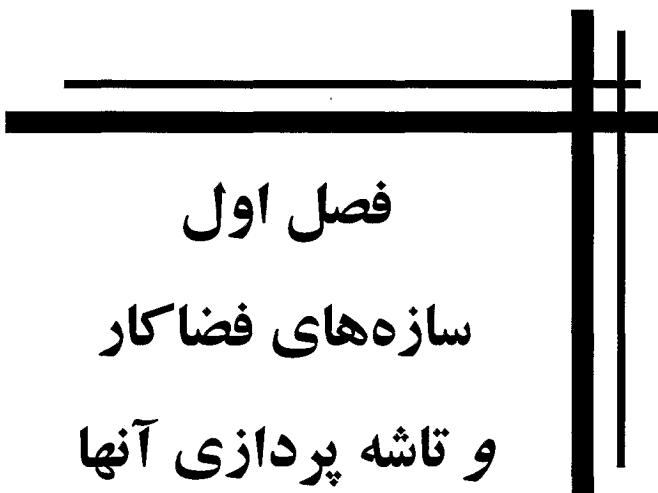
فهرست اشکال

صفحه	عنوان
۳	شکل ۱-۱- مدل‌های مختلف شبکه ای
۳	شکل ۱-۲- مدل‌های مختلف شبکه ای
۴	شکل ۱-۳- مدل‌های مختلف شبکه های دو لایه
۵	شکل ۱-۴- انواع چلیکها
۶	شکل ۱-۵- انواع گنبدها
۶	شکل ۱-۶- انواع دیگر سازه های فضاکار
۷	شکل ۱-۷- سیستمهای سازه های فضاکار
۸	شکل ۱-۸- سیستم Mero
۱۰	شکل ۱-۹- انتقال بار سازه فضاکار از طریق ستون
۱۰	شکل ۱-۱۰- انتقال بار سازه فضاکار از طریق ستون
۱۰	شکل ۱-۱۱- منحنی عمق به دهانه- خیز
۱۱	شکل ۱-۱۲- منحنی عمق به دهانه- وزن
۱۳	شکل ۱-۱۳- تашه فرمکسی
۱۴	شکل ۱-۱۴- برماره
۱۵	شکل ۱-۱۵- یکانه
۱۵	شکل ۱-۱۶- تژ و لاد
۱۷	شکل ۱-۱۷- چند تاشه
۱۸	شکل ۱-۱۸- انتقال یک تашه
۱۹	شکل ۱-۱۹- تابع لاندا
۲۷	شکل ۲-۱- ساختار کلی شبکه عصبی مصنوعی پرسپترون چند لایه
۳۳	شکل ۲-۲- تشخیص تصویر
۳۴	شکل ۲-۳- شبکه انتشار برگشتی دولایه
۴۲	شکل ۲-۴- ساختار کلی شبکه های پیشخور تک لایه
۴۲	شکل ۲-۵- ساختار کلی شبکه های پیشخور چند لایه
۴۳	شکل ۲-۶- ساختار کلی شبکه های برگشتی
۴۳	شکل ۲-۷- ساختار مشبك

٤٤	شکل ۲-۸- ساختار کلی شبکه عصبی پرسپترون ساده
٤٥	شکل ۲-۹- ساختار کلی شبکه عصبی پرسپترون تک لا یه
٤٦	شکل ۲-۱۰- ساختار کلی شبکه عصبی پرسپترون چند لا یه
٤٧	شکل ۲-۱۱- ساختار کلی شبکه عصبی شعاعی
٥٠	شکل ۲-۱۲- شبکه تابع پایه شعاعی
٥٤	شکل ۲-۱۳- موقعیت اتصال مربوط به لا یه آخر
٥٦	شکل ۲-۱۴- موقعیت اتصال مربوط به لا یه پنهان
٥٩	شکل ۲-۱۵- تابع تحریک سیگموئید
٧٩	شکل ۳-۱- شکل کلی چلیک تک لا یه
٧٣	شکل ۳-۲- شکل کلی چلیک دو لا یه
٧٤	شکل ۳-۳- گروه بندی اعضاء در چلیک تک لا یه
٧٤	شکل ۳-۴- گروه بندی اعضاء در چلیک تک لا یه
٧٥	شکل ۳-۵- گروه بندی اعضاء در چلیک دو لا یه
٧٧	شکل ۳-۶- شماره گذاری چلیک تک لا یه
٧٨	شکل ۳-۷- توزیع بار برف بر چلیک تک لا یه
٧٨	شکل ۳-۸- شماره گذاری چلیک دو لا یه
٨٣	شکل ۳-۹- نیروی محوری چلیک تک لا یه
٨٣	شکل ۳-۱۰- نیروی محوری چلیک تک لا یه
٨٤	شکل ۳-۱۱- نیروی محوری چلیک دو لا یه
٨٤	شکل ۳-۱۲- خیز ماکریم چلیک تک لا یه
٨٤	شکل ۳-۱۳- خیز ماکریم چلیک دو لا یه
٨٥	شکل ۳-۱۴- پریود ارتعاش آزاد چلیک تک لا یه
٨٥	شکل ۳-۱۵- پریود ارتعاش آزاد چلیک دو لا یه
٨٦	شکل ۳-۱۶- سطح مقطع المانها در چلیک تک لا یه
٨٦	شکل ۳-۱۷- سطح مقطع المانها در چلیک تک لا یه
٨٧	شکل ۳-۱۸- سطح مقطع المانها در چلیک دو لا یه
٨٧	شکل ۳-۱۹- نمودار وزن چلیک تک لا یه
٨٨	شکل ۳-۲۰- نمودار وزن چلیک دو لا یه

۸۸	شكل ۳-۲۱-۳- فایل آزمایشی مربوط به وزن چلیک تک لايه
۸۹	شكل ۳-۲۱-۳- فایل آموزشی مربوط به وزن چلیک تک لايه
	شكل ۳-۲۳-۳- یک شبکه تیپ از المانهای پردازشگر لايه ها
۹۰	و ارتباطات بین آنها
۹۲	شكل ۳-۲۴-۳- گزینه های موجود در جعبه معماری شبکه BP
۱۰۲	شكل ۴-۱-۴- معماری شبکه a1B62
۱۰۶	شكل ۴-۲-۴- تغییرات RMS در الگوریتم RBF
۱۰۶	شكل ۴-۳-۴- تغییرات RMS در الگوریتم BP
	شكل ۴-۴-۴- پراکندگی پاسخهای واقعی در مرحله آزمایش
۱۰۹	برای شبکه aB119
	شكل ۴-۴-۵- پراکندگی پاسخهای واقعی در مرحله آزمایش
۱۰۹	برای شبکه a1R2509
۱۱۱	شكل ۴-۶-۴- معماری شبکه p2Bp642s
۱۱۵	شكل ۴-۷-۴- تغییرات RMS در الگوریتم RBF
۱۱۶	شكل ۴-۸-۴- تغییرات RMS در الگوریتم BP
	شكل ۴-۹-۴- پراکندگی پاسخهای واقعی در مرحله آزمایش
۱۱۷	برای شبکه p1Bp642s
	شكل ۴-۱۰-۴- پراکندگی پاسخهای واقعی در مرحله آزمایش
۱۱۷	برای شبکه p1R10010s
۱۱۹	شكل ۴-۱۱-۴- معماری شبکه s2B862s
۱۲۳	شكل ۴-۱۲-۴- تغییرات RMS در الگوریتم RBF
۱۲۳	شكل ۴-۱۳-۴- تغییرات RMS در الگوریتم BP
	شكل ۴-۱۴-۴- پراکندگی پاسخهای واقعی در مرحله آزمایش
۱۲۶	برای شبکه S1B1197
	شكل ۴-۱۵-۴- پراکندگی پاسخهای واقعی در مرحله آزمایش
۱۲۶	برای شبکه S1R250
۱۲۸	شكل ۴-۱۶-۴- معماری شبکه w2Bp52s
۱۳۱	شكل ۴-۱۷-۴- تغییرات RMS در الگوریتم RBF

- شکل ۴-۱۸-تغییرات RMS در الگوریتم BP
- شکل ۴-۱۹-پراکندگی پاسخ های واقعی در مرحله آزمایش
برای شبکه w1Bp52t
- شکل ۴-۲۰-پراکندگی پاسخ های واقعی در مرحله آزمایش
برای شبکه w1R306

فصل اول

سازه‌های فضاکار و قاشه پردازی آنها